

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 18. Bassa Turcarum à Lauretana Virg. sa natus eam donis colit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

rant Deiparam inuocantibus, ad aquam peruenit innoxia: & si multa suberant fragmenta testarum. Itaque illi ad vltimum scalis demissis, segniore, sed tutiore via eam educunt. Narravit deinde puella, labenti sibi in puteum Virginem eximia specie praesto fuisse, cuius manibus exceptam semet innasse aquae, sine vlllo profus incommodo. Idem quoque sibi denuo cadenti vsu venisse. Quippe ipsam B. Mariae exceptam manibus super aquas in gremio Diuae sedisse; quoad scalae conquisitae, colligataeque demitterentur. ita duplici miraculo seruata, haud leue praesidii Lauretanae Virginis documentum extitit. Nec leuius eiusdem praesidii argumentum Romae vir fuit, quam Laureti puella fuerat. Caietanus quidam honesto loco natus, sed animo parum forti, ac virili fuit. Is cum falso homicidij crimine coargueretur a testibus, (vt erat natura, vsuque delicatus) insolito tormentorum aspectu conterritus, maluerat, vt saepe fit, falsum confitendo, supplicium subire, quam inficiando inrer tormenta, vitare. Igitur morti addictus sacra confessione animi labes abstergit. Ibi Sacerdotis hortatu causam suam coelesti committit Iudici: Lauretanae Virginis opem exposcit. Auditae preces. Haud ita multo post dulci oppressus sopore visus est sibi videre Virginem Lauretanam, quae bonum animum habere iusso certam spem salutis, ac libertatis ostenderet. Nec mora: innocentia hominis diuinitus patefacta: auctores sceleris, falsique criminis artifices conuicti: in ipsos poena versa, quam parauerant innocenti.

Bassa Turcarum à Lauretana Virgine curatus, eam muneribus colit.

Cap. XV III.

*Tradit Lan.
Ann. Laur.
Riera.*

Nec barbari Lauretanæ opis expertes fuere. Corcutus Turcarum Praetor (Bassam ipsi vocant) anno
M. D. LII.

M. D. LII. Constantinopoli cum esset, ex graui, occul-
 troque pectoris apostemate ad extremum venerat vitæ di-
 serimen. Apud eum seruitutem seruiebat Christianus vir
 bonus, ac pius. Qui Domini periculum suæ libertatis oc-
 casionem ratus Prætozem adit moribundum, & de B. Ma-
 riæ Lauretanæ admirabili vi, in morbis cuiusque generis
 depellendis edoctum, bonæ implet spei. Igitur haud ægre
 eum perpulit, vt secum Lauretanam Virginem inuocaret
 vouens si morbum depulisset, se in eius gratiam illi seruo li-
 bertatem daturum. Nec seruus Dominum, nec Maria piū
 seruum fefellit. Protinus dirupto apostemate Prætor sana-
 tur, & extitit ab eo quoque fides. Extemplo seruum illū
 libertate donatum cum litteris, ac muneribus Lauretum
 ad Virginem destinat. Munera fuerunt, mantile egregio
 opere, ingentes cerei, argenti vis non parua, arcus, &
 pharetra præclara cum sagittis, non tam precio, quam do-
 norum nouitate, donantisque admiratione grata, & acce-
 pta. Erat illa tempestate Laureti præses Gaspar Doctus
 Venetus. Is cæteris donis super aram positis, arcum, pha-
 retramque suspendi in sacrosanctæ cellæ vestibulo iussit,
 rei ad posteros monumentum. Attulerat is, quem dixi,
 Bassæ Libertus miraculi testimonium, chirographum pa-
 troni sui. Quod Gaspar ex Arabico in vernaculam linguā
 conuersum ad posteritatis memoriam asseruari voluit. Id
 autem latine versum erat eiusmodi. Quod bonum, fortu-
 natumque nobis esse velit; magnus, ac misericors mun-
 di Dominus. Cum mihi ipsi diuinitus quidā euenerit, ego
 Corcut Bassa (ne meo desim officio tantæq. rei monumē-
 tum aliquod posteris exstet) rem omnem ordine exponā.
 Ortum erat atrox apostema nobis in pectore, iamq. haud
 dubium imminebat exitium; cum desperata à medicis
 salute, meus me seruus adiit, & sane fidenter; si mihi liber-
 tatem polliceris (inquit) Dei mei matrem exorabo, vt
 pristinam tibi restituat valetudinem. Itaq. ego confestim
 accersito tabellione, libertatem ei repromisi, si ipse pro-
 missa

missa præstaret. Extemplo seruus positus humi genibus, & quædã super se signa ducēs manu, rogitat, vt semet verbo præeuntem sequar. Inde ipse præire his verbis cœpit. Ego B. Mariæ Lauretanæ opem imploro. Monenti obsecutus, triduo post, Deo fauente conualui, Ergo seruo in libertatem vindicato hoc chirographum dedi cum votiuis donis, quæ meæ obseruantia, gratique animi monumenta sint, B. Mariæ parenti præpotentis Dei, qui nos saluos velit.

Ædes Lauretana Illustrium virorum donis augetur.

Cap. XVIII.

NEC miraculis magis, quam muneribus Lauretana Domus Iulio III. Pont. Max. illustrata. Cardinalis Augustanus vestem aureã opere præclaro: monile ex vniobus centum quinquaginta, certa per intervalla aureis distinctum globis. ad hæc aureũ numisma pendulum gemmis, ac margaritis insigne Lauretanæ Virgini donum tulit. Cardinalis Cæsius aræ ornatum argenteum. Carpensis Cardinalis eximium Episcopi. solemnī ritu. diuina officia celebrantis amiculum ex veste Attalica. Item alterum ex veste argentea auro crispante discretum. Cardinalis Medices (qui postea Pius Quartus Pontifex fuit) aræ vestem ex textili aureo. Bernardinus Sanseuerinus Princeps Bisiniani effigiem suam à pectore expressam ex argento, ingentis ponderis: aræ insuper, & sacerdotis ornatum ex holoserico villuto coccineo. Hercules Dux Ferrariensis aræ, sacerdotis, ministrorumque solemnī pompâ rem diuinam celebrantium præclaros ornatus ex veste Damascena ingentibus aureis floribus intertexta. Vidobaldus Urbini Dux aræ pariter, ac sacerdotis amiculum ex Attalica veste. Dux Grauinæ ex eadem materia sacerdotis ornatum. Prorex Neapolitanus, & sacerdotis, & ministrorum solemnī more sacrificantium vestes aureas opere

Card. Augu-
stani D.

Card. Cæ-
sij D.
Card. Car-
pensis D.

Card. Me-
dices D.
Princip. Bi-
sinian. D.

Ducis Ferra-
riensis D.

Ducis Vrbi-
natum D.
Ducis Gra-
uinæ D.